

№ 32/1966.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting
med förslag till landskapslag om bostadspro-
duktion.

I riket har antagits en ny lag om bostadsproduktion för åren 1967-1976 (FFS 247/66) vilken ersätter den där sedan år 1953 gällande lagen, vars giltighetstid utgår med innevarande år. I samband med förnyelsen av denna lagstiftning har avsikten också varit att reformera förvaltningen på området, främst genom inrättandet av en bostadsstyrelse, som utom annat också skulle övertaga de på Arava ankommande ärendena liksom även de ärenden, som kolonisationsstyrelsen nu handhar inom detta förvaltningsområde.

Det har dock visat sig, att den planerade reformen icke hinner genomföras inom detta år. Regeringen har därför överlämnat till riksdagen en proposition (30/66) med förslag till sådan ändring av den nya bostadsproduktionslagen, att den tidigare lagen i huvudsak skulle tillämpas ännu under år 1967. Likväl skulle lagens tillämpning utsträckas också utanför tätorterna och ränta erläggas på lån enligt den nya lagen. Arava skulle fortsätta sin verksamhet intill dess bostadsstyrelsen kan övertaga dess uppgifter.

I landskapet har bostadsproduktionen stötts på enahanda sätt som i riket sedan denna verksamhet inleddes år 1949. Landskapsstyrelsen har därför ansett, att lagstiftningen bör förnyas i landskapet enligt samma riktlinjer som i riket, dock med vissa av landskapets speciella förhållanden påkallade avvikelser vad främst förvaltningen beträffar. Nedanstående förslag följer sålunda rikets nya lag om bostadsproduktion i allt väsentligt och med beaktande av den i ovannämnda regeringens proposition ingående föreslagna ändringen av ikraftträdandet.

Allmänt kan beträffande lagförslaget framhållas, att det till väsentliga delar följer den tidigare lagstiftningens principer. Huvudsyftet är fortfarande att underlätta bostadsproduktionen genom förmånliga lån mot krav på andrahandsinteckning i fastigheterna. Byggaren själv och den privata penningmarknaden skall stå för ungefär hälften av byggnadskostnaderna och för de på privat håll anskaffade lånen skall inteckning erhållas med förmånsrätt före de statliga eller kommunala lånen. Bostäderna skall såvitt möjligt byggas ekonomiskt förmånligt med anlitande av moderna, rationella metoder men samtidigt med tidsenlig standard. De tidigare rätt snäva gränserna för verksamheten har småningom utvidgats och äro i förslaget liksom i rikets nya lag ytterligare utvidgade.

Utöver tidigare förekommande finansieringsstöd skall enligt förslaget också primärlån kunna beviljas samt borgen ställas för lån. Räntegottgörelse, erläggande av indextillägg och tilläggsränta äro jämväl nya stödformer i den nya lagstiftningen. Bostadsgarantier förekommer icke i den nya lagen och familjebostadsbidragen har överförts till särskild lagstiftning (ÅFS 37/62).

I gällande landskapslag (6/60) var finansieringsverksamheten begränsad till Mariehamns stad samt tätorter på landsbygden, under förutsättning att byggnadsplan eller utomplansbestämmelser hade fastställts för dem eller byggnadsförbud utfärdats. För glesbebyggelsen och andra tätorter återstod möjligheten att erhålla finansieringshjälp genom kolonisationsverksamheten. Då avsikten nu är att sammanföra den finansiering, som inom kolonisationsverksamhetens ram skett för stödandet av bostadsbyggandet på landsbygden, med den s.k. Aravaförvaltningen, erfordras icke mera en sådan gränsdragning. Enligt förslaget undantages endast bostadsbyggen i samband med gårdsbruk och fiske samt annan sådan med lant- eller skogsbruk sammanhörande ekonomisk verksamhet.

För bostadsproduktionen skall i riket upptagas årligen ett anslag om 150.000.000 mk ökat med ett belopp, som motsvarar under föregående år influtna räntor och avkortningar. Då det dessutom förekommit, att medel ur sysselsättningsanslag anvisats också för Aravas verksamhet under sådana år, då sysselsättningsläget krävt det, har landskapsstyrelsen ansett, att ett fast årligt anslag icke borde fastställas i landskapslagen, utan anslag upptagas i proportion till i riket för ändamålet anvisade medel.

Lägenhetsytan har tidigare varit maximalt 100 m² men skall enligt förslaget höjas till 120 m² eller samma maximala yta, som gäller för skattefrihet. Nytt är också, att grundreparation av bostadsbyggnad kan stödas med bostadslån. Enligt den tidigare bostadsproduktionslagstiftningen kunde lån beviljas endast för nybyggnad eller tillbyggnad av bostadslägenheter. Fortfarande skall dock gälla, att lån icke beviljas för anskaffning av redan färdig byggnad, ej heller för grundreparation av byggnad, som i tiden finansierats med hjälp av lån från landskapet eller sådant lån, för vilket landskapet erlagt räntegottgörelse.

För finansiering av bostadsaktiebolagshus har tidigare beviljats i-frågavarande bostadsaktiebolag lån på samma sätt som andra byggare. Enligt den nya lagstiftningen skulle lån i främsta rummet numera beviljas vederbörande aktieägare. Därmed avses att komma till en mera detaljerad prövning av lånebehovet, då av aktieägarna endel kan ha en bättre och andra en sämre ekonomisk ställning. För att underlätta finansierin-

gen av byggnadsföretaget under byggnadstiden har det dock stadgats, att bolaget som sådant kan erhålla lån under denna tid.

Med bostadslån får byggnadskostnaderna täckas till högst 60 % om det är fråga om hyreshus eller bostadsandelslagshus men i övriga fall till högst 40 %. Då svårigheter med finansieringen prövas föreligga, kan primärlån beviljas till högst 30 % av byggnadskostnaderna. Tillläggs lån, som beviljas personer i svag ekonomisk ställning, beviljas till högst 25 % av anskaffningskostnaderna för egnahemshus eller bostadsaktier.

Till säkerhet för återbetalningen av i lagen avsedda lån skall in-teckning fastställas i ifrågavarande fastighet eller bostadsaktierna pantförskrivas. Lånetiden för lån till hyreshus eller bostadsandelslagshus är högst fyrtiofem år, för bostadslån i övrigt tjugufem år och för tilläggs lån femton år. Friår kan fastställas och återbetalningen bestämmas att utgå med successivt växande rater varigenom den sammanlagda årliga utgiften av amortering och ränta för byggaren kan utsät-tas till ett visst belopp i mark.

Räntan på bostadslån till hyreshus och bostadsandelslagshus skall under de första fem åren vara en procent och under de följande åren tre procent. På övriga bostadslån erlägges tre procents ränta, likaså på tilläggs lån, men för sistnämnda lån gäller de åtta första åren som rän-tefria.

Då kreditanstalt beviljar lån, som vad säkerheten beträffar kommer att vara i samma ställning som bostadslån eller tilläggs lån, kan land-skapsgaranti för lånet ställas. I riket är beloppet av sådan statsbor-gen maximerat till 100.000.000 mk i året. I detta fall synes det nödigt att i landskapslagen intaga ett maximibelopp, varför landskapsstyrelsen föreslagit, att landskapsgaranti skall kunna beviljas till sammanlagt högst 500.000 mk i året.

Stadgandena om övervakningen av att spekulation i bostadsbyggandet med stöd av bostadslån icke skall få förekomma har gjorts strängare.

För utveckling av bostadsplaneringen har i riket föreskrivits att i städer och köpingar samt i sådana landskommuner, vilkas invånarantal är minst 10.000, skall från ingången av år 1968 uppgöras femårsprogram för bostadsbyggandet. I landskapet synes sådan planering icke vara be-hövlig annorstädes än i Mariehamns stad, vilket givetvis icke hindrar andra kommuner att frivilligt verkställa sådan planering.

För förvaltningen av bostadsproduktionsärendena har hittills land-skapsstyrelsen varit beslutande myndighet medan en bostadsbyggnadskom-mission, bestående av yngre landskapssekreteraren, landskapskamreraren

och landskapets byggnadskonsulent, varit tillsatt för beredning av ärendena och för verkställande av de syner, som varit förutsatta för övervakningen av byggnadsföretagen. Fortlöpande övervakning av verksamhet har dessutom verkställts av landskapets byggnadskonsulent. Tillsvi-dare synes denna organisation av förvaltningen vara ändamålsenlig. Närmare föreskrifter därom skall intagas i verkställighetsförordning. I riket torde en lokal organisation med överföring av vissa uppgifter från bostadsstyrelsen till länsstyrelserna övervägas. Utformningen av denna förvaltning kan måhända medföra en förebild till en annan organisation av förvaltningen av dessa angelägenheter inom självstyrelsen. Skulle en landskapsarkitekt anställas i landskapet torde också i samband därmed en omorganisation av förvaltningen på detta område böra genomföras.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g
om bostadsproduktion.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

För främjande av bostadsproduktionen och förbättrande av bostadsförhållandena beviljas bostadslån, tilläggs-lån och primärlån, ställes landskapsgaranti, betalas räntegottgörelse, indexförhöjning och tilläggsränta samt beviljas forskningsanslag i enlighet med vad i denna lag stadgas.

Denna lag gäller icke bostadsbyggen i samband med gårdsbruk och fiske, eller annan sådan vid sidan av lant- eller skogsbruk bedriven ekonomisk verksamhet.

2 §.

För lån och andra i 1 § avsedda stödåtgärder samt för forskningsanslag upptagas i landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat åren 1967-1976 anslag till belopp, som varje år motsvarar det i riket för sådana ändamål anvisade totalbeloppet av anslag.

3 §.

Då beslut fattas om beviljande av lån och andra stödåtgärder, skall det i olika kommuner och inom olika områden förekommande bostadsbehovet beaktas med ledning av bostadsunderskottet, boendetätheten, folkmängden och förändringarna i denna, behovet av bostäders förnyande samt andra på bostadsbehovet inverkan faktorer.

Lån och landskapsgaranti beviljas samt räntegottgörelse, indexför-

höjning och tilläggsränta erläggas för åstadkommande av bostäder, vilka med avseende å läge, planlösning, teknisk konstruktion och utrustning äro socialt ändamålsenliga och för vilka anskaffnings- och boendekostnaderna äro skäligen.

4 §.

Bostads lägenhetsyta i hus, som uppföres, utvidgas eller grundrepareras med stöd av bostadslån, i 14 § avsett, i stället för bostadslån beviljat lån eller lån, till säkerhet för vilket i 13 § avsedd landskapsgaranti ställts, må icke överstiga 120 kvadratmeter.

5 §.

Förutsättning för att lån skall kunna beviljas eller andra stödåtgärder företagas är, att det är socialt ändamålsenligt och ekonomiskt påkallat att med bostadslån eller andra stödåtgärder stödja de personer, vilkas bostadsbehov den byggnad eller den bostad, som skall uppföras, utvidgas eller grundrepareras, är avsedd att tillgodose.

6 §.

Bostadslån må beviljas för uppförande eller utvidgande av hyres- och bostadsandelsslagshus liksom även av fristående värmeanläggning eller annan servicebyggnad, som huvudsakligen tjäna bostadsbyggnader, samt för uppförande utvidgande eller grundreparation av egnahemshus. Likaså må bostadslån beviljas fysisk person för förvärfv av sådana aktier i under byggnad varande eller nyligen färdigbyggt bostadsaktiebolagshus, som medföra rätt att besitta bostadslägenhet.

För uppförande av bostadsaktiebolagshus må bostadslån beviljas bostadsaktiebolag för byggnadstiden.

Såsom lån för uppförande eller utvidgande av hyreshus anses även lån, som är avsett att användas för uppförande eller utvidgande av bostäder för studerande.

Bostadslån må icke beviljas för grundreparation av egnahemshus, för vars uppförande beviljats lån ur landskapets medel eller ur medel, för vilka landskapet betalar långgivaren räntegottgörelse, såframt icke nämnda byggnadslån i sin helhet är återbetalt.

För uppförande av egnahemshus eller förvärfv av sådana aktier i under byggnad varande eller nyligen färdigbyggt bostadsaktiebolagshus, som medföra rätt att besitta bostadslägenhet, må person i svag ekonomisk ställning beviljas tilläggs-lån.

I hyres- och bostadsandelsslagshus, som avses ovan i 1-3 mom., må lägenhet icke upplåtas åt hyresgäst, som icke är i 5 § avsedd person.

7 §.

Bostadslån för uppförande eller utvidgande av hyres- och bostads-

andelslagshus utgår med högst sextio procent av det godkända anskaffningsvärdet.

Bostadslån för uppförande, utvidgande eller grundreparation av egnahemshus utgår med högst fyrtio procent av det godkända anskaffningsvärdet.

Bostadslån för byggnadstiden, vilket avses i 6 § 2 mom., utgår med högst fyrtio procent av det godkända anskaffningsvärdet.

Bostadslån för uppförande eller utvidgandet av fristående värmeanläggning eller annan servicebyggnad utgår med högst fyrtio procent av det godkända anskaffningsvärdet, eller, då fråga är om värmeanläggning eller annan servicebyggnad, som huvudsakligen tjänar i 6 § 3 mom. avsedd byggnad, med högst sextio procent av det godkända anskaffningsvärdet.

Bostadslån för förvärv av aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, utgår med högst fyrtio procent av lägenhetens godkända anskaffningsvärde.

Då bostadslån beviljas för utvidgning eller grundförbättring av byggnad, anses såsom anskaffningsvärde endast den godkända kostnaden för utvidgningen eller grundreparation.

För uppförande eller utvidgande av hyres- eller bostadsandelslagshus må utöver bostadslån beviljas primärlån till ett belopp av högst trettio procent av det godkända anskaffningsvärdet, om finansieringen eller på orten rådande särskilda förhållanden giva anledning därtill.

Tilläggsloan för uppförande av egnahemshus eller förvärv av aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, utgår med högst tjugofem procent av det godkända anskaffningsvärdet.

I ovan avsedda anskaffningsvärde må även kostnaderna för anskaffning av tomt och dennas kommunaltekniska iordningsställande inräknas.

8 §.

Till säkerhet för återbetalningen av bostads- och tilläggsloan samt i 7 § 7 mom. och 14 § avsett lån ävensom för fullgörandet av övriga därav föranledda förpliktelser skall inteckning fastställas, aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, pantsättas eller rätt till efterförpantning av dem givas. Är låntagaren kommun eller kommunalförbund fordras ingen säkerhet.

Beloppet av inteckningsloan med bättre förmånsrätt än bostadslån, tilläggsloan och i 14 § avsett lån må tillsammans med nämnda lån uppgå till sammanlagt högst nittiofem procent av säkerhetens värde. Utgöres säkerheten av aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, eller rätt till efterförpantning av sådana, må det sammanlagda

beloppet av de mot aktierna beviljade lånen och lägenhetens beräknade andel i bolagets totalupplåning uppgå till högst nittiofem procent av lägenhetens uppskattade godkända anskaffningsvärde.

Kan inteckning eller panträtt i aktier icke fås till säkerhet för bostadslån, tillägglån samt i 14 § avsett lån, som beviljas för uppförande av egnahemshus eller förvärv av aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, må lånen temporärt beviljas även mot annan säkerhet, som landskapsstyrelsen anser tillräcklig.

Måste bygge av hyres-, bostadsandelsslags- eller bostadsaktiebolagshus påbörjas inom tid, som uppställts med tanke på sysselsättningssynpunkter eller av andra skäl, och kan inteckningssäkerhet icke ordnas inom skälig tid, må bostadslån för uppförande eller utvidgning av hyres- och bostadsandelsslagshus, i 7 § 7 mom. avsett lån samt bostadslån för byggnadstiden för uppförande av bostadsaktiebolagshus temporärt beviljas även mot annan godtagbar säkerhet än inteckning.

För tryggnad av landskapets intressen må för lånetillgodohavande som avses i denna lag, pantsatt eller utmätt egendom, vilken säljes på auktion, inköpas med landskapets medel. Angående användningen av egendom, som på sådant sätt kommit i landskapets ägo, besluter landskapsstyrelsen.

9 §.

Bostadslån för uppförande eller utvidgande av hyres- och bostadsandelsslagshus samt i 6 § 2 mom. avsett bostadslån för byggnadstiden ävensom i 7 § 4 och 7 mom. avsett lån beviljas av landskapsstyrelsen.

Andra än i 1 mom. nämnda lån ur landskapets medel må beviljas antingen direkt på åtgärd av landskapsstyrelsen eller genom förmedling av kommun, Postsparbanken, sparbank, andelskassa eller i banklagen av den 17 mars 1933 (FFS 87/33) avsedd affärsbank och på deras ansvar.

Då i 2 mom. avsedda lån beviljas genom kommun eller i sagda moment avsedd penninginrättning, skall landskapsstyrelsens godkännande av långivningen utverkas.

Landskapsstyrelsen må med beaktande av den erbjudna säkerheten besluta, att landskapet påtager sig ansvarigheten för en del av de lån, som beviljats av kommun eller penninginrättning. Denna del må dock icke överstiga trettiofem procent, eller om synnerligen vägande skäl föreligga, fyrtiofem procent av säkerhetens totalvärde.

Medel, som landskapsstyrelsen för i denna lag avsedda ändamål utlånat åt sparbank skola icke hänföras till den av sparbank upptagna kredit, som avses i 32 § 2 mom. lagen den 17 juli 1931 om sparbanker,

sådant detta lagrum lyder i lagen den 27 januari 1939 (FFS 25/39). I 26 § 1 mom. 5 punkten lagen om sparbanker (FFS 25/39) stadgad begränsning utgör icke hinder för beviljande av lån, som avses i denna lag; icke heller gäller 27 § 3 och 4 mom. lagen om sparbanker (FFS 25/39) samt sagda lags 37 § 1 mom., sådant det lyder i lagen den 30 juni 1947 (FFS 550/47), lån, som beviljats för i denna lag avsett ändamål.

10 §.

Lånetiden för bostadslån, som beviljas för uppförande eller utvidgande av hyres- eller bostadsandelslagshus, är högst fyrtiofem år.

Lånetiden för bostadslån, som beviljas för uppförande, utvidgande eller grundreparation av egnahemshus, för förvärv av aktier, som medföra rätt att besitta bostadslägenhet, samt för uppförande eller utvidgande av värmeanläggning eller annan servicebyggnad, ävensom lån, som avses i 7 § 7 mom., är högst tjugofem år.

Lånetiden för tilläggs lån är högst femton år.

Avkortningarna på andra bostadslån än lån för byggnadstiden och på i 14 § avsett lån må bestämmas att utgå med belopp, som är mindre i början och växer med lånetiden.

Återindrivningen av bostadslån för uppförande av egnahemshus eller för förvärv av aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, inledes senast det nionde låneåret. Har för nämnda ändamål beviljats såväl bostadslån som tilläggs lån, inledes återindrivningen av dem alltid det nionde året. Tilläggs lån må därvid återindrivas på en gång.

Då låntagaren avkortar lån, som förmedlats av kommun eller i 9 § 2 mom. avsedd penninginrättning, eller lån, till säkerhet för vars återbetalning i 13 § 1 mom. avsedd landskapsgaranti ställs, anses vid uppgörelsen mellan landskapet och penninginrättningen eller landskapet och kommun den del av lånet, för vilken landskapet ansvarar, först återbetalad. Dock anses i det fall, att den egendom, som utgör säkerhet för lånet, säljes i exekutiv väg, det belopp av auktionspriset, som användes till betalning av lånet, först avkortat från den del av lånet, för vilken penninginrättningen eller kommunen svarar, eller i det fall, att landskapsgaranti ställts för en del av lån, som penninginrättning beviljat i stället för bostadslån, från den del av lånet, som landskapsgarantin icke omfattar, och därefter från den på landskapets ansvar givna eller av landskapet garanterade oguldna delen av lånet.

Lånetiden för byggnadslån för byggnadstiden är högst tre år.

Lån, som enligt denna lag beviljats för uppförande, utvidgande eller grundreparation av egnahemshus eller för förvärv av aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, skall återbetalas till landska-

-10-

14 §.

För lån, som i stället för bostadslån och tilläggs lån beviljats av offentlig tillsyn underkastad kreditanstalt och som i fråga om lånetid och övriga lånevillkor godkänts av landskapsstyrelsen, må till kreditanstalt, som beviljat lånet, i räntegottgörelse erläggas ett belopp, som fås, då såsom räntesats användes skillnaden mellan den vid tidpunkten i fråga gällande ränta kreditanstalterna erlägga till allmänheten på depositioner med sex månaders uppsägningstid, ökad med högst tre procentenheter, och i 11 § 1, 2 och 3 mom. nämnd ränta.

Uppbär kreditanstalt allmänt hos sina låntagare indexförhöjning eller sådan tilläggsränta som är avsedd att utgöra indexförhöjning, må landskapsstyrelsen betala indexförhöjning eller tilläggsränta till kreditanstalten för de mot bostadslånen svarande lånen enligt de grunder kreditanstalten allmänt tillämpar.

15 §.

Bostadsaktie eller byggnad, för vars anskaffande byggande, utvidgande eller grundreparation använts i denna lag avsett bostads- eller tilläggs lån eller i 7 § 7 mom. avsett lån eller lån, till säkerhet för vars återbetalande landskapsgaranti ställts enligt denna lag, eller ock lån, för vilket landskapet erlagt i 14 § avsedd räntegottgörelse, må överlåtas endast till pris, som beräknas enligt grunder, vilka fastställts av landskapsstyrelsen, till köpare, som är utsedd av kommunen och godkänd av landskapsstyrelsen, och endast om i 5 § stadgade förutsättningar äro för handen. Vad i detta moment är stadgat, tillämpas dock icke i fråga om ovan i 6 § 2 mom. avsett bostadslån för byggnadstiden.

Sker icke överlåtelse i enlighet med vad i 1 mom. sägs, må landskapsstyrelsen ålägga överlåtaren att till landskapet retroaktivt erlägga skillnaden mellan det som låntagaren betalat i ränta på lånet och räntan på inteckningslån med bästa förmånsrätt för motsvarande ändamål samt att till landskapet erlägga högst tjugofem procent på det fastställda gängse värdet på bostadsaktien eller byggnaden vid den tidpunkt, då överlåtelsen ägde rum.

Landskapsstyrelsen må på synnerliga skäl och under förutsättning, att i 1 mom. avsett lån i sin helhet återbetalats, befria ägare av hyres- eller bostadsandelslagshus eller fristående värmeanläggning eller annan servicebyggnad från ovan i 1 mom. avsedd inskränkning i rätten att överlåta byggnaden. I fråga om egnahemshus och aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, gäller inskränkningen så länge lånet i sin helhet eller till någon del är obetalat dock minst

tjugo år, såframt icke landskapsstyrelsen på synnerliga skäl beviljar befrielse från sagda begränsning.

Sker överlåtelse i enlighet med 1 mom., må där avsett lån överföras på den, till vilken överlåtelsen skett.

Bostadslån och tilläggs lån, som beviljats för uppförande, utvidgande eller grundreparation av egnahemshus eller för förvärv av aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, må vid byte av ägare förordnas att omedelbart jämte ränta återbetalas i sin helhet eller till någon del, såframt det icke med beaktande av stadgandena i 5 § befinnes ändamålsenligt att låta fordran kvarstå.

Ovan i 1 mom. avsett lån må helt eller delvis uppsägas i och för omedelbar återbetalning om låntagaren icke iakttagit denna lag eller med stöd av den utfärdade stadganden eller bestämmelser eller lånevillkoren.

Då överlåtelse av aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, sker medan den i 1 mom. stadgade begränsningen i enlighet med sagda moment är gällande, är i bolagsordningen ingående bestämmelse rörande bolags eller aktieägares eller annan persons förköps- eller inlösningrätt utan verkan.

16 §.

I denna lag avsett lån och i lagen åsyftad landskapsgaranti må för uppförande, utvidgande eller grundreparation av egnahemshus eller för förvärv av aktier, vilka medföra rätt att besitta bostadslägenhet, ånyo beviljas den som tidigare kommit i åtnjutande av sådan förmån, endast i det fall, att överlåtelsen av bostadsaktien eller byggnaden skett i enlighet med 15 § 1 mom. eller ock att i 2 mom. i sagda 15 § avsedd påföljd icke bestämts med anledning av överlåtelsen eller annars, då särskilt vägande skäl äro för handen.

17 §.

I 9 § nämnd kreditanstalt och i 20 § avsedd kommunal myndighet åligger att övervaka, att lånen användas för det ändamål, för vilket de givits, och i övrigt i enlighet med stadgandena i denna lag och med stöd därav utfärdade stadganden och bestämmelser.

Kreditanstalt, som beviljat lån, är skyldig att lämna av landskapsstyrelsen bemyndigade personer de uppgifter, som erfordras för utredande av, huruvida den som sökt lån, varit i behov av sådan kredit, som avses i lagen, ävensom att lämna de uppgifter och för granskning förete de handlingar, som behövas för konstaterande av, huruvida lånevillkoren samt stadgandena i denna lag och med stöd därav meddelade föreskrifter eljest iakttagits. I samma syfte må inspektioner och syneförrättningar verkställas.

-12-

18 §.

Forskningsanslag beviljas för sociala, administrativa, ekonomiska och tekniska undersökningar och utredningar rörande bostadsproduktion, experimentbyggen, boende och andra bostadspolitiska frågor samt för översättning och publicering av resultaten av dem och av utländskt material.

19 §.

I Mariehamns stad skola stadsfullmäktige för en femårsperiod åt gången antaga ett bostadsproduktionsprogram, som justeras varje år. Landskapsstyrelsen må föreskriva, att sådant program skall uppgöras även i annan landskommun, där det bör anses påkallat, och meddela föreskrifter om samarbete kommunerna emellan vid uppgörandet av program.

Landskapsstyrelsen må på ansökan medgiva kommun befrielse från skyldigheten att uppgöra i 1 mom. av denna paragraf avsett bostadsproduktionsprogram eller ock uppskov med programmets uppgörande.

20 §.

Enligt denna lag och med stöd därav utfärdade stadganden och föreskrifter på kommun ankommande åligganden handhavas av kommunens styrelse, såframt icke fullmäktige uppdragit dem åt någon nämnd i kommunen och annat icke följer av lagen.

I beslut, fattat av kommuns styrelse eller nämnd i ärende, som avses i 1 mom., må ändring sökas genom besvär såsom därom är särskilt stadgat. Beslutet får oaktat besvären verkställas, såvida besvären icke med anledning härav bliva gagnlösa eller besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten.

De myndigheter, som draga försorg om byggnadsövervakningen, böra företaga för denna lags verkställighet erforderliga inspektioner och syneförrättningar samt till landskapsstyrelsen och i 9 § nämnda kreditanstalter avgiva utlåtanden och intyg.

21 §.

Landskapsstyrelsen fastställer årligen plan för dispositionen av ovan i 2 § avsedda anslag.

22 §.

Den som utför honom med stöd av denna lag ombetrodda uppgifter, ansvarar för sin verksamhet såsom tjänsteman.

23 §.

Närmare föreskrifter angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

24 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968 och genom densamma upp-

-13-

häves landskapslagen den 3 mars 1960 om bostadsproduktion (6/60).

Under åren 1968 och 1969 må bostadslån beviljas för uppförande av bostadsaktiebolagshus enligt den i 1 mom. nämnda lagen och på där stadgade villkor, dock med beaktande av denna lags 11 § beträffande räntan på lånen.

På lån, som med stöd av landskapslagen den 29 november 1949 om bostadslån, -garantier och -bidrag i landskapet Åland (30/49), landskapslagen den 30 juni 1954 om bostadsproduktionen i landskapet Åland (23/54) samt landskapslagen den 3 mars 1960 om bostadsproduktion (6/60) beviljats före år 1968, tillämpas stadgandena i sagda lagar.

Mariehamn, den 23 augusti 1966.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Vicelantråd Alarik Häggblom.

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman.

t.f.